Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (it-Tielet Awla)

27 ta' April 2006 (*)

"Sitt Direttiva tal-VAT – Artikolu 13 A(1)(c) - E?enzjonijiet – Servizzi ta' kura lil persuna mwettqa fil-kuntest ta' l-e?er?izzju ta' professjonijiet medi?i u paramedi?i – Trattamenti terapewti?i mog?tija minn fi?joterapista u psikoterapista – Definizzjoni mill-Istat Membru kkon?ernat tal-professjonijiet paramedi?i – Setg?a diskrezzjonali – Limiti"

Fil-kaw?i mag?quda C?443/04 u C?444/04

li g?andhom b?ala su??ett talba g?al domanda preliminari ta?t l-Artikolu 234 KE, ippre?entat mil-le Hoge Raad der Nederlanden (l-Olanda), bid-de?i?jonijiet tal-15 ta' Ottubru 2004, li waslu fil-Qorti tal-?ustizzja fl-istess ?urnata, fil-pro?eduri

H. A. Solleveld (C?443/04),

J. E. van den Hout?van Eijnsbergen (C?444/04)

vs

Staatssecretaris van Financiën,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA(it-Tielet Awla),

komposta minn A. Rosas, President ta' l-Awla, J. Malenovský, S. von Bahr, A. Borg Barthet u A. Ó Caoimh (Relatur), Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: H. von Holstein, Assistent Re?istratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta ta' l-20 ta' Ottubru 2005,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Solleveld, minn A. B. Schoonbeek, *advocaat*,

– g?al van den Hout-van Eijnsbergen, minn F. D. Kouwenhoven, belastingadviseur,

– g?all-Gvern Olandi?, minn H. G. Sevenster u D. J. M. de Grave, b?ala a?enti,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn P. van Nuffel u D. Triantafyllou, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet ta' l-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-15 ta' Di?embru 2005,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talbiet g?al domanda preliminari jirrigwardaw l-interpretazzjoni ta' l-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (77/388/KEE) (?U l 145, p. 1, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva").

2 Dawn id-domandi ?ew ippre?entati fil-kuntest ta' kaw?a bejn minn na?a, is-sinjur Solleveld, fi?joterapista, u min-na?a l-o?ra, is-sinjura van den Hout-van Eijnsbergen, psikoterapista, kontra s-Staatssecretaris van Financiën fir-rigward ta' de?i?jonijiet ta' l-Ispettur van de Belastingdienst - Ondernemingen (spettur tal-kontribuzzjonijiet, iktar 'il quddiem l-"ispettur") li bihom irrifjuta li je?enta t-taxxa fuq il-valur mizjud (iktar 'il quddiem il-"VAT") ta' servizzi ta' kura lill-persuna li ?ew imwettqa fil-kuntest ta' l-attivitajiet professjonali rispettivi tag?hom.

Il-kuntest ?uridiku

Il-le?i?lazzjoni komunitarja

3 L-Artikolu 13A(1) tas-Sitt Direttiva jiddisponi li:

"Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?rajn tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ejjin ta?t kondizzjonijet li huma g?andhom jistabilixxu g?al skopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara tat-tali e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta' kawlunkwe eva?joni, evitar jew abbu? possibbli:

[…]

c) id-disposizzjonijiet tal-medikazzjoni medika [is-servizzi ta' kura] fl-e?er?izzju tal-professjonijet medi?i u paramedi?i kif definiti mill-Istat Membru kon?ernat;

[…]"

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

Il-le?i?lazzjoni bis-su??ett tal-VAT

4 Fil-ver?joni fis-se?? qabel l-1 ta' Di?embru 1997, l-Artikolu 11(1)(g) tal-li?i ta' l-1968 dwar il-figura ta' negozju (Wet op de omzetbelasting 1968), tat-28 ta' ?unju 1968 (Stb. 1968 Nru 329, iktar 'il quddiem il-"li?i ta' l-1968 dwar il-VAT"), kienet tipprevedi li jkunu e?enti mill-VAT:

"[I]s-servizzi mog?tija mit-tobba, bl-e??ezzjoni tal-veterinarji, mill-psikologi u t-terapisti tal-kelma (*speech therapists)*, mill-infermiera u mill-ostetri?i; is-servizzi mog?tija mill-pratikanti ta' professjoni paramedika li g?alihom ?ew iffissati regoli abba?i tal-li?i fuq il-professjonijiet paramedi?i […]"

5 Wara l-1 ta' Di?embru 1997, l-Artikolu 11 (1)(g), tal-li?i ta' l-1968 dwar il-VAT jiddisponi li huma e?enti mill-VAT:

"[I]s-servizzi mog?tija mill-pratikanti ta' professjoni li g?alihom ?ew iffissati regoli skond u bis-sa??a tal-li?i fuq il-professjonijiet ta' kura tas-sa??a individwali […]"

Il-Le?i?lazzjoni fil-qasam tat-trattamenti tas-sa??a

6 Sa meta ?iet im?assra fl-1997, il-li?i fuq il-professjonijiet paramedi?i (Wet op de paramedische beroepen), tal-21 ta' Marzu 1963 (Stb. 1963, Nru 113, iktar 'il quddiem il-"li?i fuq il-professjonijiet paramedi?i") kienet tipprevedi fl-Artikolu 1(2) li:

"Il-li?i pre?enti mhijiex applikabbli g?al trattamenti minn infermiera u, kif ukoll, tapplika biss g?all-professjonijiet paramedi?i organizzati minn att ?enerali ta' amministrazzjoni abba?i ta' l-Artikolu 2."

7 Jirri?ulta mid-de?i?joni tar-rinviju fis-sentenza C-444/04 li, fi?-?mien meta l-li?i fuq il-professjonijiet paramedi?i kienet fis-se??, il-kundizzjonijiet me?tie?a sabiex ti?i mni??la fir-re?istru tal-psikoterapisti kienu ?ew stabbiliti mid-de?i?joni fuq ir-re?istrazzjoni tal-psikoterapisti (Besluit inzake registratie van psychotherapeuten, Stcrt. 1986, Nru 149, iktar 'il quddiem is-"sentenza ta' l-1986"). Huwa kostanti li din id-de?i?joni ma tikkostitwixxix att ?enerali ta' amministrazzjoni fis-sens ta' li?i fuq il-professjonijiet paramedi?i.

8 Il-li?i fuq il-professjonijiet tat-trattamenti tas-sa??a individwali (Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg), tal-11 ta' Novembru 1993 (Stb. 1993, Nru 655), kif emendata fl-1997 (iktar 'il quddiem il-"li?i BIG"), tipprevedi fl-Artikolu 3(1) li:

"Re?istri ?ew ma?luqa sabiex dawk li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti g?al dan il-g?an skond jew bis-sa??a ta' din il-li?i u li jag?mlu talba jitni??lu fihom rispettivament b?ala: tabib, dentist, spi?jar, psikologu tal-kura tas-sa??a, psikoterapista, fi?joterapista, ostetriku, infermier."

9 L-Atti li jo?or?u mill-qasam ta' attivitajiet spe?ifi?i ta' fi?joterapisti fis-sens tal-li?i BIG huma ddefiniti u nnumerati, rispettivament, fl-Artikolu 29 ta' din il-li?i u fl-Artikolu 5 tad-de?i?joni dwar il-kundizzjonijiet ta' ta?ri? ta' fi?joterapisti u l-qasam ta' attivita spe?ifika tag?hom (Besluit opleidingseisen en deskundigheidsgebied fysiotherapeut), tat-13 ta' Ottubru 1997 (Stb. 1997, Nru 516; iktar 'il quddiem id-"de?i?joni ta' l-1997"). Skond l-Artikolu 5(1) ta' din id-de?i?joni, dawn l-atti ji?bru fihom, b'mod partikolari, l-e?ami tal-pazjent meta hemm ostaklu jew riskju serju g?as-sistema li t?addem il-moviment fi?iku tieg?u u t-trattament ta' din ta' l-a??ar bl-applikazzjoni ta' metodi fi?joterapewti?i. Bis-sa??a ta' paragrafu (2) ta' l-istess Artikolu, dawn il-metodi jinkludu t-terapija permezz ta' moviment, ta' massa??i u ta' stimulazzjoni fi?ika, bl-e??ezzjoni ta' l-amministrazzjoni tar-radjazzjoni jonizzata.

Il-kaw?i prin?ipali u d-domandi preliminari

Kaw?a C-443/04

10 Solleveld huwa fi?joterapista mni??el b?ala tali fir-re?istru previst mil-li?i BIG. Barra mill-attivitajiet tieg?u ta' fi?joterapista "klassiku", Solleveld je?er?ita wkoll attivitajiet mag?rufa b?ala "djanjo?i tad-disturbi", li g?alihom ir?ieva ta?ri? supplementari spe?ifiku fil-?ermanja. Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li din l-attività tag?ti attenzjoni partikolari lin-nuqqas ta' funzjonijiet sodisfa?enti g?all-parti tax-xedaq u tal-?alq, li jidhru permezz ta' radjografiji, ta' mi?uri tal-kurrenti elettri?i fil-parti tal-?alq u tal-?ilda kif ukoll permezz ta' e?amijiet intraorali. Din l-attività hija bba?ata fuq teorija li tg?id li e?ami profond tax-xedaq, tas-snien u tal-?alq jista' jippermetti li ji?u mag?rufa l-kaw?i ta' l-u?ieg? kif ukoll tal-mard u jag?ti lok g?al bidu tat-trattament previst li jfejjaq lill-pazjent jew li jtejjeb l-istat tieg?u.

11 L-attivitajiet ta' Solleveld f'dan il-qasam jikkonsistu l-ewwel nett li jistabbilixxu djanjo?i sabiex ji?i ddeterminat jekk l-u?ieg? li l-pazjent g?andu huwiex marbut ma' "disturbi" fil-parti ta' l-g?adma tax-xedaq ta' fuq jew ta' isfel jew tas-snien. Jekk dan huwa l-ka?, Sollevald jistabbilixxi pjan ta' trattament. Essenzjalment dan jinkludi l-applikazzjoni ta' ra??i ?fief bil-la?er, medi?inali omeopati?i u terapija manwali. Qabel ma ji?u pprattikati dawn it-trattamenti, Solleveld jista' wkoll jibg?at lill-pazjent g?and dentist jew kirurgu tax-xedaq.

12 Peress li Solleveld ma ?allasx il-VAT fuq l-g?otja ta' servizzi relattivi g?all-attività ta' djanjo?i ta' disturbi, ntbag?tulu avvi?i g?al a??ustament tal-VAT g?all-perijodu mill-1 ta' Jannar sal-31 ta'

Di?embru 2000. L-ilmenti li huwa ppre?enta kontra dawn l-avvi?i ?ew mi??uda mill-ispettur. Id-de?i?jonijiet ta' ?a?da huma bba?ati, b'mod partikolari, fuq l-avvi? ta' l-Ispettur voor de Gezondheiszorg (spettur tat-trattamenti tas-sa??a), li skond dan id-djanjo?i ta' disturbi ma taqax fil-qasam ta' l-attività spe?ifika ta' fi?joterapist skond l-Artikolu 29 tal-li?i BIG u l-Artikolu 5 tas-sentenza ta' l-1997.

13 Bis-sentenza tat-18 ta' Novembru, il-Gerechtshof te Amsterdam irrifjuta r-rikors ippre?entat minn Solleveld kontra d-de?i?jonijiet ta' ?a?da ta' dawn l-ilmenti, min?abba, sostanzjalment, li s-servizz tat-trattamenti in kwistjoni ma setax ji?i kkunsidrat li ?ie pprovdut minnu fil-kwalità tieg?u ta' fi?joterapista.

14 Solleveld ressaq appell fil-kassazzjoni quddiem il-Hoge Raad der Nederlanden kontra din is-sentenza. Fid-de?i?joni tag?ha tar-rinviju, din il-qorti, wara li rrilevat li s-servizz tat-trattamenti in kwistjoni ma ng?atax minn Solleveld fil-kwalità tieg?u professjonali fis-sens tal-li?i BIG, tistaqsi jekk dawn g?andhomx xorta wa?da ji?u e?enti mill-VAT, peress li minn na?a l-g?an tag?hom huwa, minn punto di vista su??ettiv, li jikkontribwixxu g?at-trattament mediku tal-pazjent u, minn na?a l-o?ra, peress li jirri?ulta mill-fatti kkonstatati mill-Gerechtshof te Amsterdam li, fl-40% tal-ka?ijiet, il-pazjenti ta' Solleveld ?ew indirizzati lilu minn tabib jew dentist u li l-bi??a l-kbira tal-kumpanniji ta' assigurazzjoni jirrimborsaw l-ispejje? inerenti mat-trattament, sakemm il-pazjenti jkunu kkonkludew assigurazzjoni supplementari li tkopri l-pratti?i medi?inali o?ra li ma jaqg?ux ta?t medi?ina tradizzjonali.

15 Kien f'dawn il-kundizzjonijiet li l-Hoge Raad der Nederlanden idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"L-Artikolu 13A (1), […] (c), tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li atti li jikkonsistu f'impo?izzjoni ta' djanjo?i, g?otja ta' opinjoni terapewtika u eventwalment fl-applikazzjoni ta' trattament – dan kollu fil-kuntest ta' djanjo?i [ta' disturbi] […] – huma e?enti mill-VAT anki meta dawn l-atti ma jag?mlux parti mill-e?er?izzju tal-professjoni medika jew paramedika ta' dik il-persuna li te?er?itahom hekk kif hija ddefinita mill-Istat Membru kkon?ernat?"

Kaw?a C?444/04

16 Is-sinjura van den Hout-van Eijnsbergen te?er?ita g?al rasha attivitajiet ta' psikoterapista li g?alihom g?andha diploma b?ala g?alliema. Il-Geneeskundig Hoofdinspecteur voor de Geestelijke Volksgezondheid (spettur mediku prin?ipali tas-sa??a mentali), wara li kkonstata li hija kienet tissodisfa l-kundizzjonijiet prevvisti mid-de?i?joni ta' l-1986, ni??ilha fl-1988 fir-re?istru previst minn din id-de?i?joni b?ala psikoterapista.

17 Peress li s-sinjura van den Hout-van Eijnsbergen ma kinitx ?allset il-VAT fuq il-provvista ta' servizzi relattivi ma' dawn l-attivitajiet, intbag?tulha avvi?i g?al a??ustament tal-VAT g?al-perijodu mill-1 ta' Jannar 1992 sal-31 ta' Di?embru 1995. L-ilment li hija ppre?entat kontra dawn l-avvi?i ?ie mi??ud mill-ispettur.

18 Bis-sentenza ta' l-20 ta' Marzu 2003, il-Gerechtshof te 's Gravenhage ?a?ad ir-rikors ippre?entat mis-Sinjura van den Hout-van Eijnsbergen kontra d-de?i?joni ta' ?a?da ta' l-ilment tag?ha, min?abba, sostanzjalment, li l-kun?ett ta' "servizzi mog?tija minn tobba u minn psikologi" previsti fl-Artikolu 11(1)(g) tal-li?i ta' l-1968 dwar il-VAT, fil-ver?joni tag?ha fis-se?? matul is-snin taxxabbli in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jirrigwarda esklu?ivament is-servizzi mog?tija minn persuni awtorizzati li g?andhom it-titolu ta' tabib jew ta' psikologu.

19 Is-Sinjura van den Hout-van Eijnsbergen ippre?entat appell fil-kassazzjoni quddiem il-Hoge Raad der Nederlanden kontra din is-sentenza. Fid-de?i?joni tar-rinviju tag?ha, din il-qorti, wara li

rrilevat li g?alkemm xejn m'hemm li jawtorizza li jitqieg?ed fid-dubju b'mod ra?jonevoli l-fatt li t-trattamenti pprattikati mill-psikoterapisti indipendenti jsegwu g?an terapewtiku, ikkonstatat li l-psikoterapisti ma jidhrux fil-lista ta' professjonijiet prevista fl-Artikolu 11(1)(g) tal-li?i ta' l-1968 dwar il-VAT fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-kaw?a, u dan anki jekk huma jissodisfaw il-kundizzjonijiet legali ta' re?istrazzjoni u anki jekk effettivament idda??lu fir-re?istru tal-psikoterapisti. Barra minnhekk, il-qorti tar-rinviju tindika li din id-dispo?izzjoni, fil-ver?joni tag?ha fis-se?? mill-1 ta' Di?embru 1997, tipprevedi minn dakinhar li s-servizz ta' kura mwettaq minn psikoterapisti jibbenefikaw minn e?enzjoni mill-VAT. Din il-qorti g?alhekk tistaqsi jekk in-numerazzjoni limitattiva tal-professjonijiet medi?i previsti mil-li?i ta' l-1968 dwar il-VAT, fil-ver?joni tag?ha qabel din id-data, hijiex bi??ejjed sabiex teskludi s-servizzi ta' kura in kwistjoni mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva.

20 Kien f'dawn i?-?irkustanzi li l-le Hoge Raad der Nederlanden idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

"L-Artikolu 13A (1), […] (c), tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li atti ta' psikoterapija mwettqa minn persuna li te?er?ita professjoni li tissodisfa l-kundizzjonijiet legali ta' re?istrazzjoni msemmija [iktar 'il fuq] u mni??la fir-re?istru tal-psikoterapisti […] huma e?enti mill-VAT anki meta dawn l-atti ma jag?mlux parti mill-e?er?izzju tal-professjoni medika jew paramedika ta' dik il-persuna li te?er?itahom hekk kif iddefinita mill-Istat Membru kkon?ernat?"

21 B'digriet tal-President tal-Qorti tal-?ustizzja tal-21 ta' Jannar 2005, il-kaw?i C-443/04 u C-444/04 ?ew mag?quda g?al finijiet tal-pro?edura bil-miktub u orali kif ukoll tas-sentenza.

Fuq id-domandi preliminari

22 Bid-domandi tag?ha, il-qorti tar-rinviju ssaqsi jekk l-e?enzjoni mill-VAT prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva hijiex applikabbli g?al trattamenti li huma mog?tija, rispettivament, minn fi?joterapista u minn psikoterapista barra mill-qasam ta' l-e?er?izzju tal-professjonijiet medi?i u paramedi?i b?al dawk iddefiniti mir-regolament ta' l-Istat Membru kkon?ernat.

23 Skond l-interpretazzjoni litterali ta' l-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva, sabiex il-persuna li te?er?ita professjoni tkun tista' tibbenefika minn e?enzjoni prevista f'din id-dispo?izzjoni, hija trid tissodisfa ?ew? kundizzjonijiet, ji?ifieri, minn na?a, tipprovdi "servizz ta' kura lill-persuna" u, minn na?a l-o?ra, dawn iridu "jitwettqu fil-qasam ta' l-e?er?izzju tal-professjonijiet medi?i u paramedi?i skond kif inhuma ddefiniti mill-Istat Membru kkon?ernat".

24 F'dan il-ka?, mhuwiex ikkontestat li t-trattamenti mog?tija mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali jikkostitwixxu kura lill-persuna fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, peress li dawn it-trattamenti jsiru bl-iskop li ssir djanjo?i, li ti?i kkurata u, safejn huwa possibbli, li titfejjaq minn mard jew problemi tas-sa??a, u b'hekk tfittex li til?aq g?an terapewtiku (sentenza ta' l-20 ta' Novembru 2003, D’Ambrumenil u Dispute Resolution Services, C?307/01, ?abra p. I?13989, punt 57).

25 Min-na?a l-o?ra, id-domandi li saru mill-qorti tar-rinviju huma dwar jekk dawn it-trattamenti jistg?ux ji?u kkunsidrati b?ala trattamenti li ?ew imwettqa fil-qasam ta' l-e?er?izzju ta' professjonijiet medi?i jew paramedi?i, hekk kif iddefiniti mil-le?i?lazzjoni nazzjonali, skond it-tieni kundizzjoni msemmija fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva.

26 F'dan ir-rigward, jirri?ulta mid-de?i?jonijiet tar-rinviju li, fis-sentenza C-444/04, it-trattamenti in kwistjoni ?ew mog?tija minn fornitur li ma kienx jappartjeni, fid-data tal-fatti tal-kaw?a prin?ipali, g?al wa?da mill-professjonijiet paramedi?i ddefiniti mil-le?i?lazzjoni nazzjonali g?all-finijiet ta' l-e?enzjoni mill-VAT, filwaqt li, fil-kaw?a C-443/04, it-trattamenti in kwistjoni, kieku ng?ataw minn fornitur li jappartjeni g?al tali professjoni paramedika, ma kinux jaqg?u ta?t il-qasam ta' attività

spe?ifika ta' din il-professjoni, hekk kif iddefinita fl-imsemmija le?i?lazzjoni.

27 Jirri?ulta li, mid-domanda tag?ha fil-kaw?a C-444/04, il-qorti tar-rinviju trid b'mod partikolari tiddetermina f'liema mi?ura l-Istati Membri jistg?u, g?al finijiet ta' e?enzjoni mill-VAT, prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva, jeskludu ?erti professjonijiet mid-definizzjoni ta' professjonijiet paramedi?i msemmija mil-le?i?lazzjoni nazzjonali, filwaqt, fil-kaw?a C-443/04, din il-qorti sostanzjalment issaqsi jekk dawn l-istess Stati Membri jistg?ux jeskludu minn din id-definizzjoni ?erti attivitajiet spe?ifi?i ta' kura g?all-persuna.

28 F'dan ir-rigward, jidher b'mod ?ar mill-kliem ta' l-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva li din id-dispo?izzjoni ma tiddefinixxix hija stess il-kun?ett ta' "professjonijiet paramedi?i", imma tirreferi dan il-punt g?ad-definizzjoni li hija rritenuta mil-le?i?lazzjoni interna ta' l-Istati Membri.

29 F'dawn i?-?irkuatanzi, huwa kull Stat Membru li g?andu jiddefinixxi, fid-dritt intern tieg?u, il-professjonijiet paramedi?i li fil-kuntest tag?hom l-e?er?izzju ta' kura lill-persuna huwa e?entat mill-VAT, skond l-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva. Il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li din id-dispo?izzjoni tag?ti lill-Istati Membri setg?a diskrezzjonali f'dan ir-rigward (sentenza tas-6 ta' Novembru 2003, Dornier, C-45/01, ?abra p. I?12911, punt 81).

30 Din is-setg?a diskrezzjonali ti?bor fiha mhux biss dak li jiddefinixxi l-kwalifiki mitluba sabiex ji?u e?er?itati l-imsemmija professjonijiet, imma wkoll dak li jiddefinixxi l-attivitajiet spe?ifi?i ta' kura lill-persuna li jo?or?u minn tali professjonijiet. Fil-fatt, peress li l-kwalifiki differenti miksuba mill-fornituri mhux ne?essarjament jippreparawhom li jipprovdu t-tipi kollha ta' kura, Stat Membru g?andu d-dritt li jikkunsidra, fl-e?er?izzju tas-setg?a diskrezzjonali tieg?u, li d-definizzjoni tal-professjonijiet paramedi?i ma tkunx kompleta jekk din tkun limitata li timponi e?i?enzi ?enerali dwar il-kwalifiki tal-fornituri, ming?ajr ma tippre?i?a l-kuri li g?alihom dawn huma kkwalifikati fil-kuntest ta' dawn il-professjonijiet.

31 Madankollu, is-setg?a diskrezzjonali li jgawdu minnha l-Istati Membri f'dan ir-rigward mhijiex limitata.

32 ?ertament, hekk isostni l-Gvern Olandi?, l-Istati Membri g?andhom id-dritt, bis-sa??a ta' l-ewwel parti tal-fra?i ta' l-Artikolu 13A(1) tas-Sitt Direttiva, li jiffissaw il-kundizzjonijiet ta' e?enzjonijiet sabiex jassiguraw applikazzjoni korretta u sempli?i tag?hom.

33 B'hekk, bil-kontra ta' dak li ssostni l-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, irid ji?i rrikonoxxut li s-setg?a diskrezzjonali m?addna mill-Istati Membri biex jiddefinixxu l-professjonijiet paramedi?i tawtorizzahom li ma jikkunsidrawhomx b?ala tali u, b'hekk, li jeskludu l-e?enzjoni mill-VAT prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva professjoni ddeterminata, b?al dik ta' psikoterapista fil-kaw?a C-444/04, u dan minkejja ?-?irkustanza li din il-professjoni, g?al xi w?ud mill-aspetti tag?ha, hija wkoll is-su??ett ta' le?i?lazzjoni partikolari fid-dritt nazzjonali.

34 L-istess mod, huwa korrett, hekk kif isostni l-Gvern Olandi?, li l-applikazzjoni korretta u sempli?i ta' l-e?enzjoni mill-VAT prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva hija assigurata meta, b?al fil-kaw?a C-443/04 g?al g?oti ta' servizzi minn fi?joterapisti, din l-e?enzjoni hija rri?ervata biss g?al fornituri li g?andhom il-kwalifiki professjonali msemmija mil-le?i?lazzjoni nazzjonali fuq il-professjonijiet paramedi?i u biss g?al dak li jikkon?erna l-attivitajiet spe?ifi?i ta' kura lill-persuna li g?alihom dawn il-kwalifiki ?ew miksuba, hekk kif dawn l-attivitajiet huma ddefiniti mill-imsemmija le?i?lazzjoni.

35 Madankollu, jirri?ulta mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja li l-e?i?enza ta' applikazzjoni korretta u sempli?i ta' e?enzjonijiet m'g?andhiex tippermetti lill-Istati Membri li jiksru kemm l-g?anijiet mfittxija mis-Sitt Direttiva u lanqas il-prin?ipji tad-dritt komunitarju, b'mod partikolari l-

prin?ipju ta' ugwaljanzi fit-trattament, li huwa rifless, fil-materja tal-VAT, mill-prin?ipju ta' newtralità fiskali (ara s-sentenzi Dornier, i??itata iktar 'il fuq, punti 42 u 69; tas-26 ta' Mejju 2005, Kingscrest Associates u Montecello, C?498/03, ?abra p. I?4427, punti 29 u 52, kif ukoll tat-12 ta' Jannar 2006, Turn- und Sportunion Waldburg, C?246/04, li g?adha mhiex ippubblikata fil-?abra, punti 44 sa 46).

36 Konsegwentement, meta persuna taxxabbli titlob li l-attivitajiet tag?ha ta' kura lill-persuna ji?u rrikonoxxuti li jirri?ultaw mill-e?er?izzju tal-professjonijiet paramedi?i, sabiex tibbenefika mill-e?enzjoni mill-VAT prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva, huwa d-dover tal-qrati nazzjonali li je?aminaw jekk l-awtoritajiet kompetenti rrispettawx il-limiti ta' setg?a diskrezzjonali permessa minn din id-dispo?izzjoni, fid-dawl ta' l-g?an mfittex minnha u tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT (ara, f'dan is-sens, is-sentenza ta' l-10 ta' Settembru 2002, Kügler, C?141/00, ?abra p. I?6833, punt 56; is-sentenzi ??itati iktar 'il fuq Dornier, punt 69, u Kingscrest Associates u Montecello, punt 52).

37 F'dan ir-rigward, f'dak li jikkon?erna, fl-ewwel lok, l-g?an mfittex mill-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva, hemm lok li ji?i rrilevat li l-kundizzjoni prevista minn din id-dispo?izzjoni, li tistabbilixxi li servizzi ta' kura lill-persuna g?andhom ji?u mwettqa fil-kuntest ta' l-e?er?izzju tal-professjonijiet paramedi?i b?al dawk iddefiniti mill-Istat Membru kkon?ernat, tipprevedi li tiggarantixxi li l-e?enzjoni hija applikabbli biss g?as-servizzi ta' kura lill-persuna mwettqa minn fornituri li jipposjedu l-kwalifiki professjonali me?tie?a (sentenza Kügler, i??itata iktar 'il fuq, punt 27). G?alhekk, mhux il-provvisti kollha ta' servizzi ta' kura lill-persuna jaqg?u ta?t tali e?enzjoni, billi din tikkon?erna biss dawk it-trattamenti li jippre?entaw livell ta' kwalità suffi?jenti u meta jittie?ed in kunsiderazzjoni t-ta?ri? professjonali tal-fornituri.

38 Minn dan isegwi li l-esklu?joni ta' professjoni ddeterminata jew ta' attività spe?ifika ta' kura lill-persuna mid-definizzjoni ta' professjonijiet paramedi?i a??ettati mil-le?i?lazzjoni nazzjonali g?al finijiet ta' l-e?enzjoni prevista fl-Artiklou 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva g?andu jkun i??ustifikat minn motivi su??ettivi bba?ati fuq il-kwalifiki professjonali tal-fornituri ta' trattamenti u, g?aldaqstant, minn kunsiderazzjonijiet relattivi g?all-kwalità tas-servizz ipprovdut.

39 F'dak li jikkon?erna, fit-tieni lok, il-prin?ipju ta' newtralità fiskali, li huwa inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT, huwa tajjeb li ji?i mfakkar li, skond il-?urisprudenza, dan il-prin?ipju jipprekludi l-provvista ta' servizzi li jixxiebhu, li g?alhekk ikunu f'kompetizzjoni ma xulxin, ji?u ttrattati b'mod differenti g?all-iskop tal-VAT (sentenzi tat-23 ta' Ottubru 2003, Il-Kummissjoni vs Il-?ermanja, C-109/02, ?abra p. I?12691, punt 20, u Kingscrest Associates u Montecello, i??itata iktar 'il fuq, punt 54).

40 Sabiex tiddetermina jekk servizzi ta' kura lill-persuna jixxiebhux, huwa tajjeb li mal-ewwel jittie?ed in kunsiderazzjoni, fir-rigward ta' l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva u fir-rigward ta' l-g?an imfittex minn din id-dispo?izzjoni, tal-kwalifiki professjonali tal-fornituri ta' dawn il-kuri. Fil-fatt, sakemm dawn mhumiex identi?i, is-servizzi ta' kura lill-persuna g?andhom ji?u kkunsidrati b?ala li jixxieb?u biss fil-ka? safejn dawn jippre?entaw livell ta' kwalità ekwivalenti g?all-benefi?arji.

41 Isegwi li l-esklu?joni ta' professjoni jew ta' attivita spe?ifika ta' kura lill-persuna mid-definizzjoni tal-professjonijiet paramedi?i a??ettati mil-le?i?lazzjoni nazzjonali g?al finijiet ta' l-e?enzjoni mill-VAT prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva mhijiex kuntrarja g?al prin?ipju ta' newtralità fiskali jekk jintwera li l-persuni li je?er?itaw din il-professjoni jew attività g?andhom, g?al provvista ta' tali servizzi ta' kura, kwalifiki professjonali adegwati li jassiguraw g?al dawn is-servizzi livell ta' kwalità ekwivalenti g?al dawk ipprovduti minn persuni li jibbenefikaw, bis-sa??a ta' l-istess le?i?lazzjoni nazzjonali, mill-e?en?joni.

42 G?alhekk hija r-responsabbiltà tal-qorti tar-rinviju li tiddetermina jekk, fir-rigward ta' dawn l-elementi kollha flimkien, l-esklu?joni, fil-kaw?a C-444/04, tal-professjoni ta' psikoterapista, u fil-kaw?a C-443/04, ta' l-attivitajiet ta' djanjo?i fil-qasam ta' disturbi mwettqa minn fi?joterapista, fil-kuntest ta' l-e?er?izzju tal-professjonijiet paramedi?i g?al finijiet ta' l-e?enzjoni tal-VAT prevista fl-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva je??edix il-limiti ta' setg?a diskrezzjonali permessa lill-Istati Membri minn din id-dispo?izzjoni.

43 F'dan ir-rigward, f'dak li jikkon?erna l-kaw?a C-444/04, huwa tajjeb li ji?i rrilevat mal-ewwel li, bil-kontra ta' dak li allega l-Gvern Olandi?, il-fatt li l-psikoterapisti kollha kienu s-su??ett ta' trattament identiku fil-qasam tal-VAT, irrispettivament mill-istat ?uridiku tag?hom, mhuwiex rilevanti. Bil-kontra, huwa tajjeb li ji?i e?aminat jekk, hekk kif issostni s-sinjura van den Hout-van Eijnsbergen, l-Istat Membru kkon?ernat, matul is-snin taxxabbli in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, issottomettiex l-attivitajiet e?er?itati mill-psikoterapisti li kisbu diploma ta' g?alliema g?al sistema ta' VAT differenti minn dik applikata g?all-psikjatri u g?all-psikologi imposta fuq l-e?er?izzju ta' l-istess attivitajiet.

44 Jekk dan huwa l-ka?, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tivverifika jekk il-psikoterapisti li kisbu, b?ar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali, diploma ta' g?alliema, effettivament jiddisponux, b?al fil-ka? ta' psikjatri u psikologi, mill-kwalifiki professjonali mitluba sabiex jitwettqu t-trattamenti psikoterapewti?i pprattikati mir-rikorrenti u, f'dan il-ka?, jekk dawn jibbenefikawx, g?al e?er?izzju ta' attivitajiet b?al dawn, mill-e?enzjoni mill-VAT.

45 F'ka? affermattiv, il-le?i?lazzjoni nazzjonali in kwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma te??edix is-setg?a diskrezzjonali li jgawdu minnha l-Istati Membri fil-kuntest ta' l-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva jekk, minn dak li l-qorti tar-rinviju g?andha tevalwa skond il-fatti kollha rilevanti tal-kaw?a li jinsabu quddiemha, il-kwalità tat-trattamenti mwettqa mill-psikoterapisti tista' ti?i kkunsidrata, fid-dawl tal-kwalifiki professjonali tag?hom, b?ala ekwivalenti g?al dik ta' trattamenti simili mwettqa mill-psikjatri, il-psikologi jew kull professjoni o?ra medika jew paramedika.

46 F'dan ir-rigward il-qorti tar-rinviju tista' tie?u in kunsiderazzjoni, b'mod partikolari, il-fatt li r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali g?andha diploma ta' g?alliema u li t-trattamenti psikoterapewti?i li hija wettqet matul is-snin taxxabbli in kwistjoni ?ew mwettqa f'kuntest legali, ta?t il-kontroll ta' l-ispezzjoni medika tas-sa??a pubblika u skond il-kundizzjonijiet iddefiniti mil-le?i?lazzjoni spe?ifika, li l-osservanza tag?hom hija ??ertifikata minn re?istrazzjoni fir-re?istru previst g?al dan il-g?an, peress li tali ?irkustanzi huma ta' natura li jiggarantixxu li hija tiddisponi, g?all-e?er?izzju ta' l-attivitajiet tag?ha, minn kwalifiki professjonali mitluba.

47 Fir-rigward tal-kaw?a C-443/04, sabiex ji?i vverifikat jekk l-Istat Membru kkon?ernat e??ediex is-setg?a diskrezzjonali li huwa g?andu bis-sa??a ta' l-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva, huwa tajjeb li ji?i e?aminat jekk it-trattamenti g?ad-djanjo?i fl-oqsma ta' disturbi humiex e?enti mill-VAT meta ji?u mwettqa minn tobba jew dentisti.

48 Meta ?ie mistoqsi fuq dan il-punt waqt is-seduta, il-Gvern Olandi?, ming?ajr ma ried jie?u po?izzjoni ?ara fuq dan ir-rigward, xorta wa?da indika, fir-rigward ta' tobba, li huwa *a priori* ma eskludiex li dawn, fid-dawl ta' l-esperjenza u tat-ta?ri? mediku komplet tag?hom, jistg?u jibbenefikaw mill-e?enzjoni mill-VAT g?at-twettieq ta' dawn it-trattamenti.

49 F'dawn i?-?irkustanzi, hija l-qorti tar-rinviju, billi ssegwi r-ra?unament li hemm fil-punti 44 u 45 ta' din is-sentenza, li g?andha tiddetermina jekk, billi ma e?entax mill-VAT it-trattamenti g?ad-djanjo?i fl-oqsma ta' distrubi mog?tija mir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali, l-Istat Membru kkon?ernat e??ediex is-setg?a diskrezzjonali li huwa jgawdi ta?t l-Artikolu 13A(1)(c) tas-Sitt Direttiva, fid-dawl tas-sistema tal-VAT applikata g?at-tobba u g?ad-dentisti g?all-istess trattamenti u tal-kwalità ta'

trattamenti mog?tija f'dan il-qasam minn kull wie?ed minnhom.

50 F'dan ir-rigward, il-qorti tar-rinviju tista' tie?u in kunsiderazzjoni, b'mod partikolari, il-fatt li, fil-kwalità tieg?u ta' fi?joterapista, ir-rikorrent fil-kaw?a prin?ipali je?er?ita professjoni paramedika skond il-le?i?lazzjoni nazzjonali ta' l-Istat Membru kkon?ernat, li, sabiex ji?u pprovduti dawn it-trattamenti, huwa g?andu ta?ri? komplet u spe?ifiku u li, sabiex dawn it-trattamenti jitwettqu, il-pazjenti tieg?u ?afna drabi kienu jintbag?tu g?andu minn tobba u dentisti.

51 G?alhekk hemm lok li r-risposti g?ad-domandi li saru jkunu li:

– L-Artikolu 13A (1)(c), tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li jag?ti lill-Istati Membri setg?a diskrezzjonali sabiex jiddefinixxu l-professjonijiet paramedi?i u l-g?otjiet ta' trattamenti lill-persuna li jaqg?u ta?t tali professjonijiet g?al finijiet ta' e?enzjoni prevista minn din id-dispo?izzjoni. Madankollu, l-Istati Membri g?andhom, fl-e?er?izzju ta' din is-setg?a diskrezzjonali, jirrispettaw l-g?an mfittex minn din id-dispo?izzjoni, li huwa dak li jiggarantixxi li l-e?enzjoni tkun tapplika biss g?as-servizzi pprovduti minn persuni li g?andhom il-kwalifiki professjonali mitluba, kif ukoll li jiggarantixxi l-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

– Le?i?lazzjoni nazzjonali li teskludi l-professjoni ta' psikoterapista mid-definizzjoni tal-professjonijiet paramedi?i tmur kontra dan l-g?an u prin?ipju biss fil-ka? fejn it-trattamenti psikoterapewti?i huma, kieku kellhom ji?u mwettqa minn psikjatri, minn psikologi jew kull professjoni o?ra medika jew paramedika, e?enti mill-VAT, u dan huwa dak li l-qorti ta' rinviju trid tivverika, meta jitwettqu minn psikoterapisti, dawn jistg?u ji?u kkunsidrati li huma ta' kwalità ekwivalenti fid-dawl tal-kwalifiki professjonali ta' dawn ta' l-a??ar.

– Le?i?lazzjoni nazzjonali li teskludi ?erti attivitajiet spe?ifi?i ta' trattamenti g?all-persuna, b?at-trattamenti minn djanjo?i fl-oqsma ta' disturbi e?er?itati minn fi?joterapisti tmur kontra dan l-g?an u prin?ipju biss fil-ka? fejn dawn it-trattamenti mog?tija fil-qasam ta' dawn l-attivitajiet huma, jekk ji?u mwettqa minn tobba jew dentisti, e?enti mill-VAT, u dan huwa dak li trid tivverifka l-qorti tar-rinviju, meta jitwettqu minn fi?joterapisti, dawn jistg?u ji?u kkunsidrati b?ala ta' kwalità ekwivalenti meta jittie?du in kunsiderazzjoni l-kwalifiki professjonali ta' dawn ta' l-a??ar.

Fuq l-ispejje?

52 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni ta' l-osservazzjonijiet lill-Qorti, barra dawk ta' l-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, il-Qorti tal-?ustizzja (it-Tielet Awla) taqta' u tidde?iedi li:

L-Artikolu 13A (1)(c), tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet ta' l-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? - Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (77/388/KEE), g?andu ji?i interpretat fis-sens li jag?ti lill-Istati Membri setg?a diskrezzjonali sabiex jiddefinixxu l-professjonijiet paramedi?i u s-servizzi ta' kura lill-persuna li jaqg?u ta?t tali professjonijiet g?all-finijiet ta' e?enzjoni prevista minn din id-dispo?izzjoni. Madankollu, l-Istati Membri g?andhom, fl-e?er?izzju ta' din is-setg?a diskrezzjonali, jirrispettaw l-g?an imfittex minn din id-dispo?izzjoni, li huwa dak li ji?i ggarantit li l-e?enzjoni tkun applikabbli biss g?as-servizzi pprovduti minn persuni li g?andhom il-kwalifiki professjonali mitluba, kif ukoll li ji?i ggarantit il-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

Le?i?lazzjoni nazzjonali li teskludi l-professjoni ta' psikoterapista mid-definizzjoni tal-professjonijiet paramedi?i tmur kontra dan l-g?an u prin?ipju biss fil-ka? fejn it-trattamenti psikoterapewti?i huma, kieku kellhom ji?u mwettqa minn psikjatri, minn psikologi jew kull

professjoni o?ra medika jew paramedika, e?enti mill-VAT, u dan huwa dak li l-qorti ta' rinviju trid tivverika, meta jitwettqu minn psikoterapisti, dawn jistg?u ji?u kkunsidrati li huma ta' kwalità ekwivalenti fid-dawl tal-kwalifiki professjonali ta' dawn ta' l-a??ar.

Le?i?lazzjoni nazzjonali li teskludi ?erti attivitajiet spe?ifi?i ta' trattamenti g?all-persuna, b?at-trattamenti minn djanjo?i fl-oqsma ta' disturbi e?er?itati minn fi?joterapisti tmur kontra dan l-g?an u prin?ipju biss fil-ka? fejn dawn it-trattamenti mog?tija fil-qasam ta' dawn l-attivitajiet huma, jekk ji?u mwettqa minn tobba jew dentisti, e?enti mill-VAT, u dan huwa dak li trid tivverifka l-qorti tar-rinviju, meta jitwettqu minn fi?joterapisti, dawn jistg?u ji?u kkunsidrati b?ala ta' kwalità ekwivalenti meta jittie?du in kunsiderazzjoni l-kwalifiki professjonali ta' dawn ta' l-a??ar.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Olandi?.